

Lluís Companys

I LA SEVA ÈPOCA 1882-1940

Lluís Companys i Jover (1)

- 1882** Neix el 21 de juny al Tarròs, poble de municipi de Tornabous, a la comarca d'Urgell.
- 1900-1915** Estudia Dret a la Universitat de Barcelona. Durant la crisi de la Restauració és influït per les idees republicanes, catalanistes i socials, que el marquen des dels primers moments: participació en la creació de la Solidaritat Catalana (1906); detenció pels fets de la Setmana Tràgica (1909); adhesió a la Unió Federal Nacionalista Republicana (1911) i al Bloc Autonomista Català (1912).
- 1917** Funda el Partit Republicà Català, és escollit regidor de l'Ajuntament de Barcelona i forma part de la redacció de "La Lucha", reprenent la seva tasca periodística.
- 1919-1923** Per la defensa dels drets dels obrers pels conflictes de 1919 és detingut al novembre de 1920 i traslladat al castell de la Mola (Maó). L'advocat i diputat per Sabadell, Francesc Layret que l'havia de defensar és assassinat. Companys és elegit per l'escó vacant de Layret el desembre de 1920 i és alliberat; és reelegit el 1923. És fundador de la Unió de Rabassaries i Altres Conreadors del Camp de Catalunya (juny 1922) i des del 15 d'octubre del mateix any dirigeix el setmanari "La Terra. Revista Popular Agrària".
- 1923-1930** Durant la Dictadura de Miguel Primo de Rivera, Companys actua com a advocat defensor de la Unió de Rabassaires i destaca per la seva participació en l'oposició política.
- 1931** Març: En representació del Partit Republicà Català participa en la Conferència d'Esquerres, de la qual surt Esquerra Republicana de Catalunya.
- Abril: A les eleccions del 12 d'abril és elegit regidor de l'ajuntament de Barcelona. El dia 14 pren possessió de l'alcaldia i proclama la República a Catalunya. El dia 16 és nomenat governador civil de Barcelona.
- Juny: És elegit diputat a Corts per la província de Barcelona i nomenat cap de la minoria d'Esquerra. Intervé activament en el projecte de constitució de la República i en la defensa de l'Estatut de Núria. Des del novembre de 1931 al gener de 1934 és el director del diari "La Humanitat", òrgan d'ERC.
- 1932** El 20 de novembre de 1932 és elegit diputat al Parlament de Catalunya per Sabadell i el 19 de desembre de 1932 president del Parlament.
- 1933** El 12 de juny és elegit ministre de Marina, cessant del càrrec de president del Parlament de Catalunya.
- Novembre: A les eleccions legislatives, que guanyen els partits de dreta (la Confederación Española de Derechas Autónomas -CEDA- i Partit Republicà Radical), és elegit diputat per la ciutat de Barcelona.
- Desembre: En morí Francesc Macià, el dia de Nadal de 1933, és nomenat president de la Generalitat de Catalunya. Elegit en el càrrec l'1 de gener de 1934. Des de la presidència va afavorir governs de concentració d'esquerres per donar estabilitat al Consell Executiu.

Lluís Companys i Jover (2)

- 1934** Abril: Presenta al Parlament la Llei de Contractes de Conreu, que és declarada inconstitucional pel Tribunal de Garanties Constitucionals el 8 de juny, quatre dies després és tornada a votar sense cap esmena al Parlament català.
- 6 d'octubre: Companys proclama l'Estat Català dins la República Federal Espanyola com a resposta a l'entrada de ministres de la CEDA al govern de Lerroux i per la vaga general que el PSOE amb el suport de la UGT i de la CNT exté per tot l'estat. Essent empresonat i condemnat a 30 anys de reclusió major, sent confinat al penal del Puerto de Santa María (Cadis).
- 1936** Febrer-març: A les eleccions generals del 16 de febrer del 1936, Companys és elegit diputat. El govern entrant del Front Popular promou un indult polític i l'1 de març retorna a la presidència de la Generalitat.
- 18-19 de juliol: Treballa activament per fer fracassar el cop d'estat a Barcelona i a Catalunya amb les forces lleials a la república i civils armats.
- Juliol-setembre: Desbordat inicialment per les forces anarcosindicalistes, va redreçar la situació, primer amb la creació del Comitè de Milícies Antifeixistes (21 de juliol) i a partir del setembre amb diversos governs de concentració (amb anarquistes) i fins el final de la Guerra Civil amb en Josep Tarradellas com a conseller en cap.
- 1937** Maig: Els primers dies de maig es trenca l'equilibri polític entre el PSUC i ERC d'una banda i la CNT-FAI i el POUM de l'altra, desembocant en un conflicte armat i que va acabar amb l'autoexclusió dels anarquistes del govern i la desaparició del POUM, deixant un govern de la Generalitat fort i centralitzat en mans d'ERC i el PSUC.
- Octubre: Davant d'aquesta situació el govern central assumeix competències pròpies de la Generalitat i s'instal·la a Barcelona.
- 1939** 5 de febrer: Amb l'ocupació militar de Catalunya per part de l'exèrcit rebel, Companys inicia el seu curt a exili. Primer s'instal·la a Perpinyà, més tard a París fins l'ocupació dels nazis, i finalment a Le Baule-les-Pins (Loira Atlàntic).
- 1940** Agost-octubre: El 13 d'agost és detingut per la Gestapo i extradit a l'Espanya franquista el 29. Després de passar per Madrid, el 3 d'octubre arriba a Barcelona per ser jutjat en Consell de Guerra sumaríssim.
- Octubre: El dia 14 és jutjat i condemnat a la pena de mort per un delictes d'adhesió a la rebel·lió militar i executat immediatament el dia 15 d'octubre al Castell de Montjuïc.

Lluís Companys

I LA SEVA ÈPOCA 1882-1940